

Lp. Hannela Artus
Nõunik, Keskkonnatehnoloogia osakond
Keskkonnaministeerium

Meie 16.02.23

Edastatud e-postiga: Hannela.Artus@Envir.ee

Teadmiseks Kemikaaliohutuse komisjon: kok@list.sm.ee

Ettepanek kestlike toodete ökodisaini käsitleva määruse kohta

Eesti Keemiatööstuse Liidu seiskohad

Lisa I: mõned prioriteetsed muudatusettepanekud

Eesti Keemiatööstuse Liit (EKTL) tervitab Euroopa Komisjoni uue **Kestlike toodete ökodisaini (ESPR), määruse** ettepaneku eesmärke, mis sihivad oluliselt parandada ELi turule lastud toodete ringlust, energiatõhusust ja muid keskkonnasäästlikkusaspekte.

ESPR peab vältima olemasolevate kemikaaliregulatsioonide dubleerimist

ESPR-i kohaste kemikaalide piirangute ulatus tuleks täpsemalt selgeks teha. Meile on oluline, et säiliks järgmised põhimõtted:

- ESPR ise ei tohiks juhtida kemikaaliohutust, vaid peaks selgitama, kuidas see sobitub juba kehtivate kemikaalide käitlemist käsitlevate õigusaktide raamistikku.
- REACH peaks jääma peamiseks kemikaalide ohutust reguleerivaks õigusaktiks ELis, et tagada poliitika sidusus ja õiguskindlus, ELi õiguse järjepidev rakendamine tootepoliitika raamistikus ning halduslik prognoositavus tööstuse jaoks. **Koostöö ECHA-ga**, sealhulgas riskihindamise komitee ja sotsiaalmajandusliku komiteega (kooskõlas kestlikust toetava kemikaalistrateegia OSOA (üks aine, üks hindamine) lähenemisviisiga) **tuleks samuti määratleda ja peaks olema kirjeldatud ESPR tekstis.**
- Juhul, kui EL-i Komisjon kavatseb piirata Artikli 2 lõike 28 punktis c määratletud probleemsete ainete (SoC) kasutamist **muudel kui kemikaaliohutuse põhjustel**, peaks olema kindlaks määratud menetlus, mis võimaldaks konsulteerida sidusrühmadega kooskõlas avatuse ja hea administreerimise põhimõtetega. See konsultatsiooniprotsess peaks algama võimalikult varajases etapis ja siis kohalduma kõigis menetluse etappides: ESPR-ist tulenevate õigusaktide ettevalmistamise, koostamise, läbivaatamise ja avaldamise etapid. **Sellest johtuvalt peaks sidusrühmadega konsulteerimise kord olema õigusakti ettepanekus endas selgesõnaliselt ette nähtud.**

SoC määratlemisel vastavalt artikli 2 lõike 28 punktile c tuleks arvesse võtta nüüdisaegseid ringlussevõtu tehnoloogiaid

SoC praegune määratlus käsitleb aineid, mis on takistuseks toote konkreetse kestlikkuse aspekti saavutamisele; materjalide korduskasutamist ja ringlussevõttu on konkreetselt nimetatud.

Punktis c tuleb samuti arvesse võtta nüüdisaegseid ringlussevõtu tehnoloogiaid ja ringlussevõtu korraldust. **Tuleb tagada, et ainete loetelu oleks dünaamiline ja arvestaks ringlussevõtu meetodite ja tehnoloogiate arenguga:**

- Teatud aineid on hädavajalikud toodete jätkusuutlikkuse tagamiseks ja ELi rohekokkuleppe jaoks (nt katalüsaatorid, mis tagavad madala emissioonide liikuvuse; lisandid (mis on asendamatud plastide taaskasutatavuse ja vastupidavuse seisukohast jne).
- Taaskasutatavus sõltub suuresti ringlussevõtu meetodist ja/või tehnoloogiast ning üldisest jäätmekäitlustoimingute korraldamisest. Need arenevad aja jooksul. Sarnane arutluskäik kehtib korduvkasutatavuse kohta.
- Sõltuvalt tehnoloogiast ja teisese toorme kvaliteedist võivad neile kehtida piirangud konkreetseks kasutuseks. Sekundaarsed materjalid peavad alluma olemasolevatele regulatsioonidele, nt REACH ja CLP.

Lõiget c tuleb täiendada sõnastusega, mis viitab tehnoloogianeutraalsele lähenemisviisile võttes arvesse käimasolevaid tehnoloogilisi arenguid (nt keemiline ringlussevõtt), mis võimaldaks tegeleda pärandainetega, mis muudavad ringlussevõtu traditsiooniliste meetodite kaudu (nt mehaaniline ringlussevõtt) keeruliseks. Selline täiendav sõnastus on oluline, et vältida ainete piiranguid, mis põhinevad vananenud teabel nende taaskasutusomaduste kohta.

ESPR peaks võimaldama tootmises kasutatavate ainete piiramist ainult siis, kui need jäävad alles lõpptootesse.

Kuna väljaspool EL-i tootmisprotsessides kasutatavaid aineid ei saa kontrollida, siis reguleerides ainult neid ained, mida kasutatakse tootmisprotsessid ELis, asetatakse ELi tootjad ebasoodsamasse olukorda võrreldes välismaiste ettevõtetega, kuna võrdseid tingimusi ei saa tagada.

Digitaalne tootepass ja probleemsed ained

Poliitikakujundajad peavad tagama, et uusi nõudeid on võimalik praktikas rakendada, et need on keskendunud sellistele probleemsetele ainetele, mis on võtmetähtsusega iga konkreetse tooterühma puhul ja välja töötatud koostöös kõigi sidusrühmade, sealhulgas ECHA ja tööstuse sidusrühmadega.

Probleemsete ainete jälgimine peaks kehtima ainult lõpptoodetes sisalduvate asjakohaste ainete suhtes.

Oleme mures, et **KÕIKIDE** probleemsete ainete (see võib olla u 12 000 ainet vastavalt Cefic-Ricardo CSS-i mõjuhindangu uuringule) jälgimise saavutamine kogu toodete elutsükli jooksul, (nagu on artikli 7 lõikes 5 osutatud, sealhulgas import), ei ole teostatav. **Kõigi probleemsete ainete jälgimine ei ole realistlik ega teaduslikult põhjendatud.** See kehtib eriti toodete (artiklite) kohta, mille puhul puuduvad ELi õiguslikud nõuded probleemsetest ainetest teavitamise kohta kogu väärtusahela

ulatuses (v.a. VHC-d >0,1%, mis esindab vaid väikest probleemsete ainete alamhulka [st seni umbes 230 ainet]). **Lisaks puuduvad analüüsimeetodid paljude probleemsete ainete jälgimiseks.**

Selle asemel soovitame, et SoC kasutamisele kohaldatavad teabenõuded peaks:

- Jälgima probleemseid aineid ainult siis, kui see on asjakohane ja vajalik (konkreetse tooterühma puhul), nt aineid, mis mõjutavad negatiivselt toote aspekte (I lisa), mille alusel saab kehtestada toimivuskriteeriume (artikkel 6).
- Olema piirmäärapõhine. Piirmäärad tuleks kehtestada teaduslike tõendite põhjal.
- Olema mõõdetav ehk asjakohaste analüüsimeetodite kättesaadavus peab olema arvesse võetud.
- Olema jagatavad ainult „vastavalt vajadusele“ põhimõtte alusel, kasutades kohandatud lähenemisviisi, mis pakub ainult asjakohast teave igale erinevale sidusrühmale, et järgida intellektuaalomandi ja CBI sätteid.

Seadusandliku tavamenetluse raames soovime veel lisaks esile tõsta mõningaid põhiaspekte, mis meie hinnangul aitaksid ESPRi ettepanekut veelgi tugevdada. Käesolevas kirjas avasime detailsemalt ainult kolmandat punkti, kuid lisaks vajame parendusi ka teistes alljärgnevatel teemadel:

1. Muude tõendatavate LCA-meetodite kasutamine keskkonnamõjude kvantifitseerimiseks lisaks PEF-i metodikale;
2. Jagatud vastutus tarneahelas teabe esitamise/avalikustamise eest.
3. Keskendumine võtmetähtsusega probleemsetele ainetele ja piirmäärapõhine lähenemine, mis on iga tooterühma jaoks konkreetselt määratletud;
4. Ökodisaini ja teabenõuete ühtlustamine ELi tasandil;
5. Eneseregulatsiooni võimaluse säilitamine ESPR poliitika eesmärkide täitmiseks;
6. Vajalike määratluste parendamine asjakohaste tooteaspektide jaoks, näiteks määratlused mõistete „ringlussevõetud“; „hävitamine“; „müümata tarbijatooted“ kohta;

Koostas:

Kärt Kasak

Kemikaali- ja keskkonnanõunik

kart@keemia.ee

+372 6139775

Lisa I

Alljärgnevalt toome välja mõned prioriteetsed muudatusettepanekud. Kuivõrd töö määrusega käib inglise keeles, siis lisame need samuti inglise keeles.

Priority Amendments

Information requirements, DPP and Substances of Concern

<p>Information requirements</p> <p>Article 7(5). The information requirements referred to in paragraph 1 shall enable the tracking of all substances of concern throughout the life cycle of products, unless such tracking is already enabled by another delegated act adopted pursuant to Article 4 covering the products concerned, and shall include at least the following:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) the name of the substances of concern present in the product;(b) the location of the substances of concern within the product;(c) the concentration, maximum concentration or concentration range of the substances of concern, at the level of the product, its main components, or spare parts;(d) relevant instructions for the safe use of the product;(e) information relevant for disassembly. <p>Where the Commission sets out information requirements in a delegated act adopted pursuant to Article 4, it shall:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) establish which substances fall under the definition in Article 2(28), for the purposes of the product groups covered;(b) lay down deadlines for the entry into application of the information requirements referred to in the first subparagraph, with possible differentiation between substances; and(c) provide exemptions for substances of concern or information elements from the information requirements referred to in the first subparagraph. <p>Exemptions referred to in the second subparagraph, point c, may be provided based on the technical feasibility or relevance of</p>	<p>Article 7(5). The information requirements referred to in paragraph 1 shall enable the tracking of all the relevant substances of concern in a in a threshold –based approach, to be defined in the Delegated Act for a specific product group pursuant a multi-stakeholder consultation including at least industry and recyclers, throughout the life cycle of products, unless such tracking is already enabled by another delegated act adopted pursuant to Article 4 covering the products concerned, and shall include at least the following:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) the name of the substances of concern present in the product;(b) the location of the substances of concern within the product;(c) the concentration, maximum concentration or concentration range of the substances of concern, at the level of the product, its main components, or spare parts;(d) relevant instructions for the safe use of the product;(e) information relevant for disassembly. <p>Where the Commission sets out information requirements in a delegated act adopted pursuant to Article 4, it shall:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) establish which substances fall under the definition in Article 2(28), for the purposes of the product groups covered;(b) lay down deadlines for the entry into application of the information requirements referred to in the first subparagraph, with possible differentiation between substances; and(c) provide exemptions for substances of concern or information elements from the information requirements referred to in the first subparagraph.
--	---

<p>tracking substances of concern, the need to protect confidential business information and in other duly justified cases. Substances of concern falling under the definition in Article 2(28), point (a), shall not be exempted from the information requirement referred to in the first subparagraph if they are present in the relevant products, their main components or spare parts in a concentration above 0,1 % weight by weight.</p>	<p>Exemptions referred to in the second subparagraph, point c, may be provided based on the technical feasibility or relevance of tracking substances of concern, the existence of analytical methods to detect substances of concern, the need to protect confidential business information and in other duly justified cases. Substances of concern falling under the definition in Article 2(28), point (a), shall not be exempted from the information requirement referred to in the first subparagraph if they are present in the relevant products, their main components or spare parts in a concentration above 0,1 % weight by weight.</p>
<p>Justification: ESPR should focus attention on key and relevant Substances of Concern (SoC) for each product group which negatively affect product's safety and sustainability aspects. This is the only way to implement and enforce the information requirements related to Substances of Concern. For instance, more than 12,000 Substances may be identified as SoC in upcoming years (according to the Cefic-Ricardo Impact Assessment Study on CSS)[1]. It is not technically feasible to track all SoC in all products covered by the delegated acts. In addition, presence of analytical methods is the only scientific way to track substances of concern. It is necessary to focus tracking substances of concern on relevant substances for each product group and for which there are analytical methods available. [1] https://cefic.org/app/uploads/2021/12/Economic-Analysis-of-the-Impacts-of-the-Chemicals-Strategy-forSustainability-Phase-1.pdf</p>	

Substances of concern (SoC) and Digital Product Passport (DPP)

<p>Article 7(6) a,b Information ensuring the traceability of substances pursuant to paragraph 5 shall be given either on the product or be accessible through a data carrier included on the product.</p>	<p>Article 7(6) Information ensuring the traceability of substances pursuant to paragraph 5 shall be given either on the product or be accessible through a data carrier included on the product (Digital Product Passport).</p>
<p>Due to the large amount of SoC envisaged to be identified, it would unlikely be possible or practical to provide required information under the labels itself. Information on SoC should therefore be only provided under DPP.</p>	